

Lausunnon antaminen Lentorata Oy:n Lentoratahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Kunnanhallitus 12.01.2026 § 5
663/00.04.01/2025

Valmistelija

Laakso Jukka-Matti, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Tuusulan kunnalta pyydetään lausuntoa Lentorata Oy:n Lentoratahanketta koskevasta täydennetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. YVA-selostuksen täydennys on nähtävillä 21.1.2026 saakka.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena 31.12.2025 saakka. Valtion aluehallintouudistuksen myötä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät siirtyvät ELY-keskuksista valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka jatkaa tässä YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena 1.1.2026 alkaen (kirjaamo(at)lvv.fi).

Arviointiselostus ja kuulutus löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/LentorataYVA

Taustaa

Ensimmäinen Lentoradan YVA-selostus oli nähtävillä 1.11.-29.12.2023. Uudenmaan ELY-keskus yhteysviranomaisena antoi perustellun päätelmänsä 23.2.2024, jonka mukaan Lentorata-vaihtoehto on esitetyin tiedoin todennäköisesti toteuttamiskelpoinen, mikäli haittojen ehkäisy- ja lieventämistoimenpiteet toteutetaan riittävässä laajuudessa. Näistä keskeisimpinä yhteysviranomaisen nosti esiin käytön aikaisen runkomelun lieventämisen selvästi ohjeavrot alittavaksi sekä pohjavesihaittojen ehkäisy- ja lieventämistoimet.

Tuusulan kunnanhallitus on lausunut vanhan linjauksen mukaisesta YVA-selostuksesta kokouksessaan 18.12.2023 § 505.

Lentoradan linjauksen muutos

Liikenne- ja viestintävirasto kuulutti Lentoradan yleissuunnitelman käynnistämisestä sekä maastotutkimuksista verkkosivuillaan 13.3.2024.

Osana yleissuunnitelman laatimista tutkittiin vaihtoehtoisia ratkaisuja alkuperäisessä YVA:ssa tarkastellulle pääratana liittymiselle Keravalla. Alkuperäisen YVA:n mukainen liittyminen pääratana sijoittui Keravan pohjoispuolelle Kytömaalle, mutta olemassa olevan raideinfrastruktuurin sekä maankäytön todettiin asettavan merkittäviä teknisiä ja liikenteellisiä haasteita sen toteuttamiselle. Vaihtoehtoja Kytömaan liittymälle tutkittiin Kytömaan alueella, Keravan aseman ja Kytömaan välillä sekä Keravan aseman eteläpuolella. Laaja-alaisen tarkastelun perusteella niistä parhaaksi todettiin vaihtoehto, jossa Lentoradan linjaus liittyy pääratana jo Savion aseman pohjoispuolella. Syitä uuden linjauksen edistämiseksi oli useita:

- Ratkaisu ei edellytä Kytömaalle tehtäviä laajoja raidejärjestelyjä eikä Kytömaan rautatiesiltaa tehtäviä muutoksia. Näin varmistetaan myös liikenteen katkeamattomuus Lahden oikoradan suuntaan.

- Päärataan pystytään liittymään 160 km/h nopeudella, mikä lyhentää matka-aikoja.
- Vaihtoehto mahdollistaa Keravan asemalta yhteyden Lentoradalle.
- Kalliotunnelin pituus olisi noin neljä kilometriä lyhyempi, jolloin myös hankkeen rakentamisen kustannukset ovat esiselvitysvaiheessa arvioitua matalammat.

Uuden linjauksen myötä Lentoradan kokonaispituus muuttui noin 30 kilometristä 25 kilometriin ja tunneliosuuden pituus 28 kilometristä 24 kilometriin.

YVA-selostuksen täydennys

Lentoradan linjauksen muutoksen vuoksi yhteysviranomaisen edellytti 4.6.2025 antamassaan lausunnossa, että ympäristövaikutusten arviointiselostusta täydennetään uuden linjauksen osalta.

Lentoradan YVA-selostukseen on laadittu erillinen täydennysraportti, joka korvaa alkuperäisen arviointiselostuksen siltä osin kuin arvioinnissa käsitellään Lentoradan vaikutuksia Tuusulassa, Pohjois-Vantaalla ja Keravalla.

Täydennysraportissa ei käsitellä alkuperäisen YVA-selostuksen pääratavaihtoehtoa, sillä hankkeen suunnittelu on edennyt yleissuunnitelmavaiheeseen Lentorata-vaihtoehdon pohjalta.

Täydennysraportissa on kuvattu Lentoradan uuden linjauksen suunnitelmaratkaisu ja arvioitu sen vaikutukset vaikutuslajeittain. Raportti sisältää vastaavat otsikot kuin alkuperäinen arviointiselostus, jolloin niitä on mahdollista lukea rinnakkain ja hahmottaa Lentoradan vaikutukset kokonaisuudessaan. Vaikutusten arvioinnissa ja johtopäätöksissä on lisäksi tuotu esiin vanhan ja uuden linjauksen vaikutusten eroja.

Tuusulan kunnanhallituksen lausunto

Tuusulan kunta on edellyttänyt aikaisemmissa lausunnossaan tutkittavan myös vaihtoehtoa, joka mahdollistaisi paikallisliikenteen ja aseman sijoittamisen Hyrylään. Nyt valittu ratalinjaus ei kuitenkaan tue enää tätä vaihtoehtoa. Kunta pitää tärkeänä, että Lentoradan yhteydessä mahdollistetaan Keravan asema.

Tuusulan yleiskaava 2040 on hyväksytty valtuustossa 14.11.2022 ja kaava sai lainvoiman 17.12.2025. Lainvoimaisessa yleiskaavassa Lentoradan linjaus on esitetty Uusimaa-kaavan 2050 mukaisena. Uusi, nyt YVA-selostuksessa nähtävillä oleva linjaus, ei ole kunnan näkemyksen mukaan yleiskaavan vastainen.

Lentoradan uusi ratalinjaus kulkee Tuusulan Ruotsinkylän ja Maantiekylän kunnanosien alueella. Tuusulan alueelle sijoittuvaan ratakäytävään, tunneliin ja sitä tukevaan infraan liittyvät riskit, rajoitteet, vastuut ja velvollisuudet tulee hankkeen jatkosuunnittelussa hankkeen toimesta tunnistaa suunnittelu, rakentamis- ja ylläpitovaiheiden osalta. Tuusulan alueella kunnalle ja kunnallisille toimijoille kohdistuviksi ennakoidut vaikutukset tulee estää, ratkaista tai minimoida. Maankäyttö on kehittymässä ratakäytävän alueella. Mainittua kartoitusta tulee ylläpitää ratahankkeen edetessä.

Tuusulan kunta haluaa hyödyntää Ruotsinkylän ja Maantiekylän kunnanosien alueille sijoittuvat työpaikka- ja teollisuusalueet täysimääräisesti, täysin Lentoradan tunnelilinjauksesta riippumatta. Ratatunneli, rata mm. tärinä ja runkomeluvaimennustensa osalta sekä rataan liittyvät tekniset ratkaisut maan

pinnalla tulee suunnitella ja toteuttaa siten, etteivät ne aseta rajoituksia maankäytölle tai sen laadulle Tuusulan alueella.

Ratavaihtoehto VE1:n kohdalla on kuilurakennusten sijoittelussa yleisesti otettava huomioon, että Tuusulan kunta valmistelee merkittävien työpaikka-alueiden asemakaavoitusta Etelä-Tuusulassa. Tulevien työpaikka-alueiden asemakaavojen on tarkoitus sallia teollisuus-, tuotanto- ja varastotoimintojen lisäksi kaupallisia toimintoja. Kuilurakennusten sijoittamisessa tulee huomioida työpaikka-alueiden toiminnot (esim. kemikaalivarastointi, tuotantotoiminnot ja niiden materiaalitoimitukset).

Tuusulaan sijoittuvat lentoradan ajotunneleiden suuaukot A8 ja A9 sekä Lentoradan kuilurakennukset K11, K12, K13.

Kuilurakennus (K12) sijoittuu Kulomäentien (mt 152) ja Vanhan Tuusulantien (mt 11556) liittymään. Liittymäaluetta tullaan tarkastelemaan ja suunnittelemaan maantiejärjestelyjen osalta maantien 152 jatkeen (Kehä IV) tiesuunnittelun yhteydessä. Hankkeen tulee varautua tarkastelemaan K12 - kuiluun liittyvät järjestelyt uudelleen tiesuunnittelun yhteydessä.

Ajotunneleiden A8 ja A9 osalta kunta toteaa, että niiden kautta siirrettävän kiviainesmateriaalin ja siten kuljetusten määrät ovat selvästi suuremmat kuin vuoden 2023 YVA-selostuksessa on arvioitu. Määrät ovat nyt esitetty noin 1,5 kertaisina. Sama koskee uuden ratalinjauksen mukaisesti sijoittuvaa ajotunnelia A10, jossa kuljetusten määrä on nyt arvioitu kaksinkertaiseksi. Louhinnan ja niistä seuraavien kuljetusten ajallista kestoa on myös mainittujen ajotunnelian osalta pidennetty 9-13 kuukautta aiempaa pidemmiksi. Koska määrissä ja kestossa on selvä ero, kuljetusten suuntautumiseen, vaikutuksiin muuhun liikenneverkon liikenteeseen sekä kuljetusten käyttämien väylien kuntoon tulee jatkosuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota. Kunta katsoo, että työnaikaisista kuljetuksista syntyvä liikenteen meluvaikutuksen numeraalinen suuruusluokka ja meluvaikutuksen lieventämisen keinot tulee arvioida vaikutusarvioinnin yhteydessä. Ajotunnelin A9 osalta kunta toteaa, että Muottikuja on nykyisin kapeimmillaan noin 5 metrin tonttikatu, jota ei ole mitoitettu suunnitelluille kiviaineskuljetuksille. Jatkosuunnittelussa katu tulee tarvittavien parannusten osalta varautua suunnittelemaan ja toteuttamaan ratahankkeen toimesta.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus lausuu yksityiskohtaisemmin YVA-selostuksesta ympäristövaikutusten osalta.

Esittelijä	kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen lausunnon Lentorata Oy:n Lentoratahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.
Käsittely	Vt.hyvinvointijohtaja Pentinmikko poistui kokouksesta 18.46.
Päätös	Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.